NORAKSTS
Lieta Nr.A42622109
A02710-10/17

SPRIEDUMS
LATVIJAS TAUTAS VĀRDĀ

Rīgā 2010.gada 31.martā

Administratīvā rajona tiesa
šādā sastāvā: tiesnesis V.Poķis,
piedaloties atbildētājam – Garklanes novada pašvaldības pusē pieaicinātajai iestādei - Garkalnes novada Domei, kuru uz pilnvaras pamata pārstāvēja *S.B.*,
atklātā tiesas sēdē izskatīja administratīvo lietu, kas ierosināta pēc *A.M.* (personas kods */personas kods/*) sūdzības par Garkalnes novada Domes Administratīvās komisijas 2008.gada 17.decembra lēmuma Nr.B72-15.14 atcelšanu, kas sastādīts par to, ka *A.M.* neievēroja Garkalnes novada Domes 2006.gada 25.janvāra saistošo noteikumu Nr.1/06 „Teritorijas un tajā esošo nekustamo īpašumu uzturēšanas noteikumi" 2.7.1.punkta prasības.

Aprakstošā daļa

[1] 2008.gada 27.novembrī PSIA „Ādažu glābšanas dienests" inspektore *A.M.* sastādīja administratīvā pārkāpuma protokolu EN Nr.200594 par to, ka *A.M.* pārkāpa Garkalnes novada Domes 2006.gada 25.janvāra saistošo noteikumu Nr.1/06 „Teritorijas un tajā esošo nekustamo īpašumu uzturēšanas noteikumi" 2.7.1.punkta prasības, tas ir, kopīpašumā */adrese/* tika uzkrāti atkritumi un būvgruži.

2008.gada 17.decembrī Garkalnes novada Domes Administratīvā komisija, izskatot lietu par to, ka *A.M. /adrese/* uzkrāja atkritums un būvgružus, nolēma, pamatojoties uz Garkalnes novada Domes 2006.gada 25.janvāra saistošo noteikumu Nr.1/06 „Teritorijas un tajā esošo nekustamo īpašumu uzturēšanas noteikumi" 2.7.1.punktu, uzlikt sodu *A.M.* Ls 250 apmērā.

Lēmumā norādīts, ka *A.M.* savā kopīpašumā savāc un pieņem par atlīdzību bīstamos sadzīves atkritumus, neapsaimnieko tos likumā noteiktā kārtībā, kā rezultātā izraisa vides piesārņošanu. Par minēto pakalpojumu ir ievietots internetā sludinājums. Atkritumu dedzināšanas rezultātā izplatās kaitīgi dūmi, kas traucē apkārtējiem iedzīvotājiem.

[2] 2009.gada 19.janvārī Administratīvajā rajona tiesā saņemts *A.M.* (turpmāka arī sūdzības iesniedzējs) pieteikums par Garkalnes novada Domes Administratīvās komisijas 2008.gada 17.decembra lēmuma Nr.B72-15.14 atcelšanu (turpmāk arī Lēmums). Pieteikumā norādīti turpmāk minētie argumenti.

[2.1] Saskaņā ar Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa (turpmāk - LAPK) 9. un 10.pantu ir jākonstatē prettiesiska, ar nodomu veikta darbība un jākonstatē vainīgā persona.

Administratīvā procesa likuma 5. un 7.pantā iekļautais privātpersonu un tiesiskuma princips paredz administratīvā akta izdevējam konstatēt personas vainu administratīvā pārkāpuma gadījumā.

[2.2] Sūdzības iesniedzējs vairākas reizes vērsās pie Garkalnes novada Domes ar sūdzībām, ka viņa īpašumā tiek nelikumīgi izbērti būvgruži.

Pamatojoties uz minēto, sūdzības iesniedzējs neveica būvgružu un atkritumu uzkrāšanu.

[2.3] Vienīgais pamatojums soda piemērošanai ir konstatētais fakts, ka sūdzības iesniedzējs ir nekustamā īpašuma, kurā konstatēti būvgruži, kopīpašnieks. Nav neviena pierādījuma par to, ka sūdzības iesniedzējs veic būvgružu uzkrāšanu.

[2.4] Sūdzības iesniedzējs pats neatradās tajā laikā īpašuma teritorijā, kad tika konstatēts pārkāpums.

[2.5] Sūdzības iesniedzējam pieder 7/40 domājamās daļas no kopīpašuma.

[2.6] Piemērotais sods ir pretrunā ar Garkalnes novada Domes 2006.gada 25.janvāra saistošo noteikumu Nr.1/06 „Teritorijas un tajā esošo nekustamo īpašumu uzturēšanas noteikumi" 4.3.punktu. Soda apmērs nevarēja būt lielāks par Ls 50.

[3] 2009.gada 19.februārī Administratīvajā rajona tiesā saņemts Garkalnes novada Domes (turpmāk arī atbildētāja) paskaidrojums par sūdzību, norādot, ka sūdzības iesniedzēja sūdzību neatzīst pilnībā.

[4] Uz tiesas sēdi pieteicējs nebija ieradies. Tiesā saņemts lūgums no pieteicēja pārstāvja, izskatīt lietu bez pieteicēja klātbūtnes.

[5] Atbildētājas pārstāve tiesas sēdē norādīja, ka sūdzības iesniedzējs ir iepircis atkritumus un glabājis tos uz tam piederošā zemes gabala */adrese/*. Saņemtas vairākkārtīgas iedzīvotāju sūdzības par atkritumu dedzināšanu. Policijas darbinieku aizrādījumi nav ņemti vērā.

Motīvu daļa

[6] Tiesa, izvērtējot lietas materiālus to kopsakarībā ar administratīvā procesa dalībnieku argumentiem un paskaidrojumiem, secina, ka sūdzība ir nav pamatota.

[7] Lietas materiālos atrodas turpmāk norādītie pierādīšanas līdzekļi.

[7.1] 2008.gada 27.novembrī PSIA „Ādažu glābšanas dienests" inspektore *A.M.* sastādīja administratīvā pārkāpuma protokolu EN Nr.200594 par to, ka *A.M.* pārkāpa Garkalnes novada Domes 2006.gada 25.janvāra

saistošo noteikumu Nr.1/06 „Teritorijas un tajā esošo nekustamo īpašumu uzturēšanas noteikumi" 2.7.1.punkta prasības, tas ir, kopīpašumā */adrese/* tika uzkrāti atkritumi un būvgruži (*lietas 15. – 16.lapa*). Protokolam pievienotas fotogrāfijas (*lietas 11. – 14.lapa*), ziņojums (*lietas 17.lapa*) un sūdzības iesniedzēja paskaidrojums (*lietas 18.lapa*).

[7.2] 2008.gada 27.novembra ziņojumā PSIA „Ādažu glābšanas dienests" instruktors *I.M.* norāda, ka 2008.gada 12.novembrī plkst.14:30 tika saņemta telefoniska sūdzība no Garkalnes novada iedzīvotājiem par to, ka netālu no „*/Nosaukums/*" tiek kārtējo reizi dedzināti atkritumi. Ierodoties notikuma vietā kopā ar inspektoru *I.K.*, plkst.15:02 tika konstatēts, ka */adrese/* tiek dedzināti atkritumi (plēve, riepas un citi atkritumi), kā arī teritorijā uzkrāti atkritumi un būvgruži. Garkalnes novada būvvaldē tika noskaidrots, ka īpašums pieder trim personām *K.G.*, *A.M.* un *B.S.*. Uz izsūtītām pavēstēm ieradās tikai viena persona – *A.M.*, ar kuru tika veiktas profilaktiska rakstura pārrunas un par minēto pārkāpumu tika sastādīti administratīvā pārkāpuma protokoli pēc Garkalnes novada Domes saistošo noteikumu Nr.1/06 2.7.1.punkta par atkritumu un būvgružu uzkrāšanu un pēc Garkalnes novada Domes saistošiem noteikumu Nr.3 22.punktu par atkritumu dedzināšanu (*lietas 17.lapa*).

[7.3] 2008.gada 17.decembrī Garkalnes novada Domes Administratīvā komisija, izskatot lietu par to, ka *A.M. /adrese/* uzkrāja atkritums un būvgružus, nolēma, pamatojoties uz Garkalnes novada Domes 2006.gada 25.janvāra saistošo noteikumu Nr.1/06 „Teritorijas un tajā esošo nekustamo īpašumu uzturēšanas noteikumi" 2.7.1.punktu, uzlikt sodu *A.M.* Ls 250 apmērā (*lietas 19.lapa*).

[8] Garkalnes novada Domes 2006.gada 25.janvāra saistošo noteikumu Nr.1/06 „Teritorijas un tajā esošo nekustamo īpašumu uzturēšanas noteikumi" 2.7.1.punkts paredz, ka Garkalnes pagasta teritorijā aizliegts nekustamā īpašuma teritorijā uzkrāt atkritumus, būvgružus, automobiļu vrakus u.c. veida metāllūžņus.

Saskaņā ar saistošo noteikumu 4.3.punktu, par saistošajos noteikumos minēto prasību neievērošanu uzliek naudas sodu līdz Ls 50.

[9] Apskatot lietas materiālos esošās fotogrāfijas un izvērtējot tās kopsakarībā ar citiem lietas materiāliem (protokoliem, izdrukas no interneta sludinājuma reklama.lv, PSIA „Ādažu glābšanas dienesta" ziņojums u.c.), tiesa konstatē, turpmāk norādītos faktus.

[9.1] Sūdzības iesniedzējam piederošajā teritorijā atrodas lielos daudzumus atkritumi (pārsvarā inertie atkritumi,- būvgruži, koks, bet ir arī plastikāts, papīrs un citi atkritumu, kas sajauktā veidā atrodas starp inertajiem atkritumiem).

Atkritumu daudzums apliecina, ka nav notikusi atsevišķu kravu nelikumīga izgāšana sūdzības iesniedzējam piederošā zemes gabalā, bet ilgstoša un plānveidīga atkritumu pieņemšana, uzkrāšana un daļēja

apglabāšana. Fotogrāfijas liecina, ka ir vienkopus izgāztas vairāk nekā simts atkritumu kravas.

[9.2] No internetā ievietotā sludinājuma secināms, ka tiek par maksu pieņemti celtniecības atkritumi (ķieģeļi, betons, koks). Interneta sludinājumā uzrādīts telefons 29561160. Saskaņā ar pašvaldības sniegto informāciju uz telefona zvanu atbildēja *A.M.*, cena par atkritumu pieņemšanu ir 2,5 Ls/m3.

[9.3] Fotogrāfijās redzamais buldozers liecina, ka notiek atkritumu pārvietošana zemes gabala ietvaros.

Teritorijā atrodas personas, kuras veic atkritumu dedzināšanu (viens no atkritumu apglabāšanas veidiem).

[10] Saskaņā ar Atkritumu apsaimniekošanas likuma 1.panta 4.punktu, atkritumu apsaimniekošana ir ikviena no turpmāk minētajām darbībām,- atkritumu savākšana, uzglabāšana, pārkraušana, pārvadāšana, pārstrāde, reģenerācijas un apglabāšana, šo darbību pārraudzība, kā arī atkritumu apglabāšanas vietu ierīkošana un pārstrādes objektu vai iekārtu uzturēšana un aprūpe pēc to slēgšanas.

Sprieduma [9].punktā konstatētie fakti liecina, ka uz sūdzības iesniedzēja piederošā zemes gabala */adrese/*, Garkalnes novadā notiek atkritumu apsaimniekošanas darbības, - atkritumu uzglabāšana un apglabāšana (*noglabāšana virs vai zem zemes, sadedzinot uz zemes, -skatīt Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2008/98/EK 1.pielikumu*).

[11] Saskaņā ar Atkritumu apsaimniekošanas likuma 12.panta pirmo daļu, atkritumu savākšana, šķirošana, uzkrāšana, uzglabāšana, pārkraušana, apglabāšana vai pārstrāde ir atļauta tikai tam paredzētajās vietās. Pie tam šo darbību veikšanai ir jāievēro daudzas procedūras, kas noteiktas normatīvajos aktos.

Tiesas vērtējumā sūdzības iesniedzējs ir atzīstams par atkritumu valdītāju Atkritumu apsaimniekošanas likuma 13.panta otrās daļas 2.punkta izpratnē, kas nodarbojas ar atkritumu apsaimniekošanu bez atbilstošas atļaujas, kā arī pārkāpj citas ar atkritumu apsaimniekošanu saistītās likumdošanas prasības.

[12] Atkritumu apsaimniekošanas likums paredz kompetenci gan Ministru kabinetam, gan pašvaldībai, gan arī Vides ministrijai.

Garkalnes novada Dome ir 2008.gada 30.jūlijā ir apstiprinājusi saistošos noteikumus Nr.3 „Par atkritumu apsaimniekošanu Garkalnes novadā".

Šo noteikumu 46.pnukts paredz, ka par šo noteikumu pārkāpumiem paredzēta administratīvā atbildība, kas noteikta Latvijas Republikas Administratīvo pārkāpumu kodeksā.

LAPK 75.pants nosaka, ka par atkritumu apsaimniekošanas noteikumu vai atkritumu pārrobežu pārvadājumu noteikumu pārkāpšanu uzliek naudas sodu fiziskajām personām no piecdesmit līdz septiņsimt

latiem, konfiscējot pārkāpuma izdarīšanai izmantotos transportlīdzekļus vai bez konfiskācijas.

LAPK 75.panta piemērošana, saskaņā ar LAPK 210., 231.pantu, ir gan pašvaldības administratīvās komisijas, gan arī Vides aizsardzības valsts iestāžu kompetencē. Līdz ar to Garkalnes novada Domes Administratīvā komisija varēja lemt par soda piemērošana par LAPK 75.panta pārkāpumu.

[13] Sods ir piemērots par Garkalnes novada Domes 2006.gada 25.janvāra saistošo noteikumu Nr.1/06 „Teritorijas un tajā esošo nekustamo īpašumu uzturēšanas noteikumu" 2.7.1.punkta pārkāpumu, kas aizliedz īpašumā uzkrāt atkritumus.

Tiesas vērtējumā pašvaldības saistošo noteikumu Nr.1/06 mērķis ir nekustamo īpašumu un tiem piegulošo teritoriju sakopšana, kas pamatā ir saistīts ar teritorijas regulāru tīrīšanu (ne tikai no atkritumiem), zāles pļaušanu un citiem tamlīdzīgiem apsaimniekošanas darbiem.

Tiesas vērtējumā saistošo noteikumu Nr.1/06 2.7.1.punktu varētu piemērot gadījumiem, ja sūdzības iesniedzēja teritorijā bez sūdzības iesniedzēja atļaujas būtu izgāzti kādi atkritumi un sūdzības iesniedzējs nebūtu savlaicīgi sakopis teritoriju. Šāds pārkāpums atbilst arī sankcijas apmēram Ls 50. Ja notiek atkritumu apsaimniekošana, tad ar pāris kravu pieņemšanu sūdzības iesniedzējs nopelna vairāk nekā Ls 50, līdz ar to šādā gadījumā soda sankcija acīmredzami neatbilst pārkāpuma saturam un raksturam.

Lietā esošie materiāli liecina, ka ir konstatējams smagāka pārkāpuma sastāvs, proti, tiek veikta atkritumu apsaimniekošanas darbības bez atļaujas.

[14] Saskaņā ar LAPK 286.panta 2.punktu, tiesa var atcelt lēmumu un nosūtīt lietu jaunai izskatīšanai.

Lietas nosūtīšana jaunai izskatīšanai ir saistīta ar LAPK 37.panta nosacījumu ievērošanu.

Izvērtējot pārkāpumu raksturu, tiesa konstatē, ka pārkāpums ir ilgstošs, jo atkritumu apsaimniekošana visticamāk turpinās joprojām, proti, atkritumi joprojām tiek uzglabāti teritorijā, neievērojot normatīvo aktu prasības (darbības beigsies tikai tad, kad atkritumi tiks izvesti no teritorijas, vai arī saņemta atļauja to apglabāšanai teritorijas ietvaros).

Iestāde 2008.gada 17.decembrī ir konstatējusi atsevišķus faktus, bet LAPK 75.panta pārkāpums sastāvs nav pēc būtības pārbaudīts. Saskaņā ar LAPK 37.panta pirmo daļu, ja pārkāpums ir ilgstošs administratīvo sodu var uzlikt četru mēnešu laikā no tā atklāšanas dienas. Līdz ar to Garkalnes novada Domei ir pienākums atkārtoti izskatīt pārkāpumu lietas materiālus (iegūt papildus informāciju par patreizējo situāciju, sastādīt protokolu un veikt citas darbības) un lemt par LAPK 75.panta pirmās daļas piemērošanu.

[15] Sūdzības iesniedzējs ir lūdzis piedzīt tiesāšanās izdevumus. Administratīvā procesa likuma 18.panta ceturtā daļa paredz, ka

administratīvajās lietās, kas adresātam ir sarežģītas, pēc iestādes vai tiesas lēmuma, ievērojot fiziskās personas mantisko stāvokli, tās pārstāvim izmaksā atlīdzību no valsts budžeta.

Tiesa nekonstatē, ka sūdzības iesniedzējam bija nepieciešams pārstāvis tiesvedības vešanai tiesā (tiesas sēdē nepiedalījās), tāpat lietā nav dokumenti, kas liecinātu, ka sūdzības iesniedzējs ir maznodrošināta persona, kurai nav iespējams segt tiesāšanās izdevumus. Līdz ar to tiesa atzīst, ka sūdzības iesniedzēja lūgums par procesa izdevumu segšanu ir noraidāms. Par pārmaksātās valsts nodevas atmaksāšanu tiesnesis jau ir pieņēmis lēmumu 2009.gada 19.jūnijā (*lietas 24.lapa*).

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Administratīvā procesa likuma 18.panta ceturto daļu, Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 286.panta pirmās daļas 2.punktu, tiesa

nosprieda

noraidīt *A.M.* pieteikumu par Garkalnes novada Domes Administratīvās komisijas 2008.gada 17.decembra lēmuma Nr.B72-5.14 atcelšanu un procesa izdevumu segšanu.

Atcelt Garkalnes novada Domes Administratīvās komisijas 2008.gada 17.decembra lēmumu Nr.B72-5.14 **un lietu nodot jaunai izskatīšanai** Garkalnes novada Domes Administratīvajai komisijai.

Spriedumu var pārsūdzēt Administratīvajā apgabaltiesā divdesmit dienu laikā no tā pieņemšanas dienas, iesniedzot apelācijas sūdzību Administratīvās rajona tiesas Rīgas tiesu namā.

Tiesnesis *(paraksts)* V.Poķis

NORAKSTS PAREIZS
Administratīvās rajona tiesas
tiesnesis _____ V.Poķis
Rīgā, 2010.gada 31.martā.